

Interview

'Ik had wel meer skills willen leren'

Pas bij haar afstuderen wist Maaike Meindertsma dat ze kunstenaar wilde worden

Weet je hoe ver je tenen zich van de grond bevinden als je een stap maakt? Wat weet je lichaam wat je brein niet weet? Over die intrigerende vragen maakte Maaike Meindertsma in juni 2022 een video-installatie bij haar afstuderen in de richting Fine Arts aan de Academie Minerva in Groningen. Beamers projecteerden opnamen van voeten in beweging, een choreografie van beelden, die de strijd tussen het lichaam en het brein illustreerden. Hoe kan het dat je lichaam soms iets kan, wat je hoofd niet durft? 'Soms beheerst je lichaam een vaardigheid, en houdt je brein je uit angst toch tegen', zegt Meindertsma, fanatiek turnster. 'In mijn installatie draait het om de vraag hoe je voet kan weten hoe ver hij boven de grond is, terwijl je brein daar

nauwelijks een idee van heeft. Op die beelden zie je hoe een voet, in de lucht, al allemaal spiertjes aanspant en zo precies lijkt te weten wanneer hij weer neerkomt. Dat vond ik een fascinerend gegeven.'

Vliegende start

Meindertsma's afstudeerinstallatie sloeg aan. Een galerie in Groningen wilde het werk exposeren, ze werd gevraagd voor het lichtkunstfestival LUNA in Leeuwarden, en er volgde een interview in *NRC*. Een vliegende start voor de nu 23-jarige kunstenaar, die in een opwelling voor de kunstacademie koos. Hoe kijkt zij terug op haar opleiding? Wat heeft ze eraan gehad, en wat had ze er ook wel willen leren?

'Ik had eigenlijk geen verwachtingen', zegt Meindertsma. 'Ik dacht: kunstacademie, dat lijkt me wel wat, en toen lukte het!' Het begin was zwaar. 'Ik maakte eerst vooral tekeningen. Zoals pubers dat doen: zo mooi mogelijk. Esthetisch. Maar mijn docenten zeiden: "Ga de straat op en fotografeer zonder erbij na te denken". Zo leerden ze me mijn perfectionisme, mijn hang naar details, los te laten. En zo zag je dat er juist in ongelukjes de mooiste dingen kunnen ontstaan.' Want dat is wat Minerva doet: bestaande gedachten opentrekken. Studenten leren openstaan voor nieuwe dingen. En uiteindelijk: het vinden van je eigen artistieke stem, wat, zoals Meindertsma het formuleert, je ding is. Zeker vanaf het derde jaar kwam dat aan bod. De eerste twee jaren waren pittig: de start was intens, enorm zoeken, en het tweede jaar speelde

Maaike Meindertsma

Vera Spaans

Maaïke Meindertsma, *De kennis van het lichaam*, audiovisuele installatie (compositie), 2022

zich vanwege corona vooral online af. 'In het derde jaar waren er weer fysieke meetings met docenten. Toen kreeg ik de combinatie van theorie en praktijk die ik eerder gemist had, en ging het over kwesties als: waar sta je in de kunsttraditie, wat zijn je hoofdthema's en hoe kun je die verder verdiepen?'

Pas bij haar afstuderen wist ze zeker dat ze kunstenaar wilde worden. Dat had ook te maken met de exposities die ze tot dat moment had gehad. Studenten organiseerden die zelf, van locatie tot catering. 'Je was nauwelijks bezig met wat je ging laten zien, maar meer of er wel genoeg drankjes waren.' Daarom was het wel fijn dat de organisatie van de afstudeerexpositie hun wel uit handen werd genomen. 'Toen lag eindelijk echt de focus op wat we aan het maken waren.'

Zwart gat

En met succes. Toch is ze na haar studie, net als haar jaargenoten, in een zwart gat gevallen. Hoe je subsidies aanvraagt, wat in je plan moet staan, hoe je fondsen werft – het is allemaal maar summier aan bod gekomen. 'Een aanvraag bij het Mondriaanfonds mag je pas doen als je al een jaar werkt. Je moet je eerst bewijzen.'

Nu is de tijd om een portfolio op te bouwen, maar daar krijg je de huur niet van betaald, en aan zo'n video-installatie is het moeilijk geld verdienen. 'Je moet hopen dat een galerie of een museum het wil tentoonstellen, maar verder... In dat opzicht is het wel jammer dat ik geen schilderijen meer wilde maken. Dat is een heel andere markt.' Dus werkt ze nu bij Martini Plaza – op- en afbouw van evenementen – en als pakketsorteerder bij DHL. 'Het hoort erbij.' En ze werkt verder aan de 'voeten'- de installatie die haar zoveel heeft gebracht. 'Ik had wel meer skills willen leren. Hoe een

camera werkt, bijvoorbeeld. Daar werd eigenlijk geen aandacht aan besteed, het ging puur om je artistieke ontwikkeling.' Lachend: 'Gelukkig kan een camera ook op standje automatisch.'

Nu het LUNA Festival haar heeft ingelijfd bij de LUNA Young Masters moet het toch wat professioneler. De beelden van haar installatie waren soms wat wazig, en her en der zag je een hand – waar het toch echt alleen om voeten moest gaan. 'Zo is Minerva gewoon niet. Als iemand me zou vragen of de school geschikt is als je bijvoorbeeld technisch heel goed wilt leren schilderen, zou ik die persoon doorverwijzen naar de Klassieke Academie. Daar leer je de technieken. Minerva vertelt je niet precies hoe iets moet. Maar het is wel dankzij Minerva dat ik sta waar ik nu sta, en daar ben ik heel blij om.' ●

Vera Spaans is freelance journalist, docent journalistiek aan de Universiteit van Amsterdam en auteur van het boek *Te laat, waarom je nooit zomaar te vroeg of te laat bent*